

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Literatura i kultura staroniemiecka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Medieval German Literature and Culture
Kierunek studiów	filologia germańska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	literaturoznawstwo
Język wykładowy	niemiecki

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Marzena Górecka
---	-----------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	III	2
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość języka niemieckiego oraz wiedza ogólna z zakresu historii literatury, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Panoramiczno-sumaryczny przegląd niemieckiej literatury dawnej od VIII do XV wieku.
Zapoznanie z głównymi nurtami i tendencjami kulturowo-literackimi epoki oraz ich najbardziej reprezentatywnymi utworami i praktykami.
Naświetlenie kontekstu historycznego średniowiecza: przemian politycznych, społeczno-gospodarczych i kulturowych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna główne kierunki w obrębie dyscyplin filologicznych: literaturoznawstwo i kulturoznawstwo	K_W01
W_02	Zna odniesienia współczesnej kultury do wytworów kultury staroniemieckiej	K_W04
W_03	Zna główne kierunki rozwoju w kulturze i literaturze staroniemieckiej oraz języku tego okresu	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Krytycznie czyta zróżnicowane tekst w języku niemieckim, m. in. teksty źródłowe i utwory literackie, w tym teksty literatury staroniemieckiej	K_U02
U_02	Formułuje w języku niemieckim własne argumenty i wnioski	K_U08
U_03	Stale pogłębia swoją biegłość językową	K_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Rozpoznaje zależność między poziomem swojej biegłości językowej a jej postrzeganiem przez świat zewnętrzny	K_K01
K_02	Stale poszukuje perspektyw dalszego rozwoju swojej biegłości językowej	K_K02
K_03	Popularyzuje język, literaturę i kulturę niemieckojęzyczną	K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Periodyzacja epoki *medium aevum*; datowanie, lokalizacja i przekazywanie tekstów.
2. Poezja staro-wysoko-niemiecka: Zaubersprüche, Segenssprüche, Heldenlieder.
3. Strategia akomodacji i interkulturacyjnej w staro-wysoko-niemieckiej epice biblijnej: *Heliand* (anonym), Otfrids von Weißenburg *Evangelienharmonie*.
4. Literatura piękna w języku łacińskim (Hrosvitha von Gandersheim) i przekład literatury fachowej (Notker der Deutsche).
5. Duchowość kluniacka w tekstach wczesno-wysoko-niemieckich (Frau Ava, Ezzo, Noker von Zwiefalten, legendy świętych, poezja wizjonerska, eschatologiczna, maryjna, teksty przyrodoznawcze).
6. Poezja dworska wysokiego średniowiecza: minnesang i liryka przypowieściowa: Reinmar von Zweter, Walther von der Vogelweide.
7. Klasyka dworska wysokiego średniowiecza: epika rycerska (arturiańska), antyczna, miłosna, legendarna, religijna.
8. Literatura religijna późnego średniowiecza: widowiska pasyjne i jasełka
9. Mistyka kobieca późnego średniowiecza: Mechthild von Magdeburg, Gertrud d. Große, Gertrud von Hackeborn.
10. Mistyka spekulatywna późnego średniowiecza: Meister Eckhart, Johannes Tauler, Heinrich Seuse.
11. Krytyka społeczeństwa a satyrach późnego średniowiecza: *Okręt błaznów* Sebastiana Branta, *Pierścień* Heinricha von Wittenwiller.
12. Praktyki kulturowe mieszczaństwa: widowiska karnawałowe i maeren (Hans Sachs, Hans Folz, Hans Rosenplüt).
13. Reformacja jako religijny i społeczno-kulturowy ruch odnowy: kontekst historyczny i działalność Marcina Lutra.
14. Twórczość Marcina Lutra: przekład Biblii i jego wpływ na rozwój jęz. niemieckiego.
15. Aktualność i popularność średniowiecza dziś.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin / zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna
W_02	Wykład konwersatoryjny	Metoda dialogowa	Raport z obserwacji
W_03	Wykład problemowy	Metoda dialogowa	Raport z obserwacji
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Analiza dzieła sztuki	Metoda dialogowa	Karta egzaminacyjna
U_02	Dyskusja	Metoda dialogowa	Raport z obserwacji
U_03	Praca z tekstem	Obserwacja	Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Odgrywanie ról	Obserwacja	Karta egzaminacyjna
K_02	Dyskusja	Metoda dialogowa	Raport z obserwacji
K_03	Rozmowa sokratyczna	Metoda dialogowa	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Udział w dialogowych częściach wykładu, dyskusji, analizie dzieł sztuki, przekładzie najważniejszej terminologii na jęz. polski i egzamin / zaliczenie ustne.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Czarnecka, M.: <i>Historia literatury niemieckiej</i> , Wrocław 2011.
Honsza, N.: <i>Literatura niemiecka</i> , w: <i>Historia literatury światowej w dziesięciu tomach</i> , red. Skoczek T., Kraków 2003: t. II: <i>Średniowiecze</i> , s. 361-394.
Hübner, G.: <i>Ältere deutsche Literatur. Eine Einführung</i> , Tübingen / Basel 2006.
Karolak, Cz., Kunicki, W., Orłowski H.: <i>Dzieje kultury niemieckiej</i> , Warszawa 2006, s. 17-142.
Klein, D.: <i>Mittelalter. Lehrbuch Germanistik (mit 17 Abbildungen)</i> , Stuttgart 2006.
Literatura uzupełniająca
Brunner, H.: <i>Interpretationen. Mittelhochdeutsche Romane und Heldenepen</i> . Stuttgart 1994.
Brunner, H.; Hahn, G. (Hrsg.): <i>Walther von der Vogelweide. Epoche-Werk-Wirkung</i> . München 1996.
Bookmann, H.: <i>Einführung in die Geschichte des Mittelalters</i> , München 1988.
Cramer, Th.; Kartschoke D., Bumke, J.: <i>Geschichte der dt. Literatur im frühen, hohen und späten Mittelalter</i> . 3. Bde. München 1990.
Heinzle, J. (Hg.): <i>Das Mittelalter in Daten. Literatur, Kunst, Geschichte 750-1520</i> . München 1993.